

ΠΟΙΚΙΛΑ.

Περίεργον ἀνέκδοτον.

Ὁ γλύπτης Ἀνδρέας Χάλτσμαν, γῆρος, καὶ πατὴρ ἀξιόραστου κόρης, ἔζη ἐν Βρυγαίς τῆς Γαλλίας τῷ 1527 μετὰ τῆς ὀδοηκοντιετιδὸς θείας του, ἥτις θεωρεῖτο κάτοχος μεγάλης περιουσίας κληροδοτηθείσης εἰς αὐτὴν παρὰ τοῦ συζύγου της, ὅστις ἦτο ἀρχιτέκτων.

Τὸν Ἀνδρέαν Χάλτσμαν ἠγάπων πάντες, πλὴν τοῦ ἀντιζήλου του Ἰακώβου Βὰν Πίττε, ὅστις τὸν ἐμίση, διότι ὑπερέτειρε αὐτὸν εἰς τὴν τέχνην, καὶ ὡς ἐκ τούτου εἶχεν ἐλαττωσεὶ τὴν ὑπόληψιν του παρὰ τῷ κοινῷ.

Διηγοῦνται δ' ὅτι τὴν 30 Νοεμβρίου κατὰ τὴν ἐπέτειον ἐορτῇ τῶν γενεθλίων του ἡ θεία τοῦ Χάλτσμαν ἐμελλε νὰ δώσῃ συναναστροφὴν τινὰ ἐν τῇ οἰκίᾳ της, εἰς τὴν ὁποίαν κατ'ἴκει καὶ αὐτός. Ἐνῷ δ' ἡ θεία μετὰ τῆς ἀδελφῆς αὐτοῦ περιέμενον τὸν γλύπτην νὰ ἐπιστρέψῃ, διότι εἶχεν ἐξέλθει νὰ ἀγοράσῃ μερικὰ ἐργαλεῖα, ἐπῆλθε πυκνὴ ὁμίχλη, ἥτις ἐπέφερε σκότος ἔκτακτον. Ἐν τῷ μεταξὺ τούτῳ αἰφνης ἠκούσθη ἡ θύρα, ἡ δὲ Μαρία, νομίσασα ὅτι ἦτον ὁ πατὴρ της, ἐκρύβθη ὀπίσθεν τοῦ παραπετάσματος θέλουσα νὰ τὸν ἐξαφάνισῃ. Ὁ εἰσελθὼν ὅμως δὲν ἦτον ὁ Ἀνδρέας, ἀλλὰ ξένος τις, ὅστις μετὰ φωνὴν ὀργισμένην, καὶ βλέμμα ἀγρίου, ἠρώτησεν, ἂν ὁ Χάλτσμαν ἦτον ἐκεῖ.

Ἡ θεία Μαργαρίτα, ἥτις δὲν ἔβλεπε καθαρῶς τίς ἦτο ἔνεκα τῆς ὁμίχλης, ὑποθέσασα ὅτι ὁ ξένος ἦτο φίλος τοῦ ἀνεψιῷ της, τὸν ὑπεδέχθη φιλοφρόνως καὶ εἰσήλθεν εἰς ζωηρὰν συνδιάλεξιν μετ' αὐτοῦ. Μεταξὺ δ' ἄλλων ἐπρόσθεσεν, ὅτι ὁ Ἀνδρέας, ἐπαξίως τῆς ὁποίας ἀπήλαυεν ὑπολήψεως, ἐξελέχθη νὰ γλύψῃ καὶ τὴν καθέδραν τοῦ Ἀγ. Μαρτίνου τῶν Ὑπρεν. Μόλις ὅμως εἶχε τελειώσει τοὺς λόγους τούτους ἡ γραῖα, καὶ ὁ ξένος πλήρης λύσσης ἐγερεθεὶς ἐπέπεσε κατ' αὐτῆς καὶ ἀφοῦ τὴν ἐγρονθοκόπησεν ἀρκετὰ τὴν κατέβριψεν ἐπὶ τοῦ εἰσόδου καὶ ἐξῆλθε τῆς οἰκίας πρὶν ἢ ἡ Μαρία δυνήθῃ νὰ συνέλθῃ ἐκ τῆς ἐκπληξείας της. Συνελθούσα δ' ἔτρεξε πρὸς τὴν θείαν της, ἀλλ' ἡ δυστυχὴς γυνὴ ἐν τῇ πτώσει της εἶχε κτυπήσει τὴν κεφαλὴν της ἐπὶ σιδηρᾷ τινος θερμάστρας καὶ ἔμεινε ἀναίσθητος. Κατ' ἐκείνην ἀκριβῶς τὴν στιγμήν ἐφάνη καὶ ὁ Ἀνδρέας εἰς τὴν εἰσόδον καὶ προσεπάθησε μετὰ τῆς ἀδελφῆς του νὰ ἐμψυχώσῃ τὴν συγγενὴ του, ἀλλ' ἅπασαι αἱ προσπάθειαι τῶν ἀπέβησαν μάταιαι, ἡ δὲ γραῖα ἐξέπνευσεν εἰς τὰς ἀγκάλας του. Αἱ φωναὶ τῆς Μαρίας ἐκίνησαν τὴν προσοχὴν τῶν γειτόνων, οἵτινες ἔτρεξαν εἰς τὴν οἰκίαν νὰ ἐρωτήσωσι τί συνέβη. Εὗρον δὲ τὴν Μαρίαν ἐν λειποθυμίᾳ, τὴν Μαργαρίταν νεκράν καὶ τὸν Ἀνδρέαν ἐν μεγάλῃ ἀγωνίᾳ.

Ἡ εἰδησις τοῦ θανάτου τῆς θείας τοῦ Χάλτσμαν διεδόθη ὡς ἀστραπὴ καὶ ὅλην τὴν πόλιν τῶν Βρυγῶν, πάντες δὲ ὑπέθεσαν ὅτι ὁ Χάλτσμαν ἐφόνευσεν τὴν θείαν του ἵνα κληρονομήσῃ τὴν περιουσίαν της. Ἐπὶ τέλους δ' ἐφθασε καὶ εἰς τὰς ἀκοὰς τῆς Δικαιοσύνης, ἥτις διέταξεν εὐθὺς τὴν σύλληψιν τοῦ Ἀνδρέα.

Ἡ Μαρία ἐξετασθεῖσα δὲν ἠδύνατο νὰ περιγράψῃ τὸν ξένον ἔνεκα τῆς ὁμίχλης, τοῦτο δ' ἐθεωρήθη ὡς ὑπεκφυγὴ, καὶ ἐπομένως νέα ἔνδειξις τῆς ἐνοχῆς τοῦ πατρὸς της, εἰς τὸ βελάντιον τοῦ ὁποίου εὐρέθησαν καὶ χρυσὰ τινὰ νομίσματα. Ὁ Ἰακώβος ἐξετασθεὶς ἐκήρυξεν ὅτι ἦτο ἀπὼν, προσέθηκε δὲ ὅτι τὰ χρήματα εἶχε τῷ δόσῃ ἡ θεία του διὰ νὰ ἀγοράσῃ μερικὰ

χρειώδη. Ἀλλ' ἡ μαρτυρία του αὕτη δὲν ἐπιστεύθη, ἐπομένως κατεδικάσθη εἰς θάνατον. Ἡ μόνη χάρις ἥτις ἠδύνατο νὰ τῷ δοθῇ ἦτο ἡ ἐκτέλεσις τῆς θανατικῆς ποινῆς ν' ἀναβληθῇ ἐπὶ ἔν ἔτος, διὰ νὰ δυνήθῃ κατὰ τὸ διάστημα τοῦτο νὰ τελειώσῃ τὸ ἔργον του ἐν τῷ μεγάρῳ τῆς Δικαιοσύνης. Ἐν τῷ μεταξὺ ὁ Χάλτσμαν ἐξήτησεν ἀδειαν νὰ γλύψῃ καλλιτεχνικὴν τινὰ ἐστίαν, παριστώσαν τὴν αἰθουσαν τοῦ δικαστηρίου, ὅπου κατεδικάσθη, μετὰ τὰ κατὰ τὴν δίκην του, καὶ ἀπεφάσισε νὰ τὴν ἀμύνη ἀριστοτέχνημα, τὸ ὅποιον νὰ διαιωνίσῃ τὴν μνήμην του εἰς τὰς ἐπερχομένας γενεάς. Πρὸς τὸν σκοπὸν τούτον πᾶσαν πρῶταν φύλακας τὸν ὠδήγουν ἀπὸ τὴν φυλακὴν του εἰς τὸ μέγαρον τῆς Δικαιοσύνης, τὸν ἐφύλαττον μέχρι τῆς ἐσπέρας, τὸν ἐπανάφερον δὲ πάλιν εἰς τὴν φυλακὴν καὶ εἰς τὰ δεσμά του. Τοιοῦτοτρόπως ὁ καλλιτέχνης οὗτος εἰργάσθη καὶ ἐτελείεσθε τὸ θαυμαστὸν τοῦτο ἔργον του, — τὴν καλλιτεχνικὴν ἐστίαν.

Εἰς τὸ διάστημα τοῦτο συχνὰ ἔχανε τὸ θάρρος του, καὶ παρεκάλει νὰ σταλῇ εἰς αὐτὸν ἡ θυγάτηρ του. Αὕτη δὲ διὰ τῶν θωπειῶν καὶ τῶν μειδιαμάτων της τὸν παρηγόρει. Ἐπὶ τέλους τὸ ὀλέθριον ἔτος ἐτελείωσεν, οἱ δὲ δικασταὶ ἦλθον διὰ νὰ παρατηρήσωσι τὸ ἔργον τοῦ καταδικασθέντος ἀνθρώπου. Τοὺς ἐδέχθη ἱστάμενος παρὰ τὸ ἀριστοτέχνημά του μετὰ φανεράν κατὰπτωσιν, κρατῶν τὴν κόρην του εἰς τὰς ἀγκάλας του. Οἱ δικασταὶ ἐθαύμασαν τὴν τελειότητα τοῦ ἔργου, ἀλλ' οὐχ ἦτον ἡ δικαιοσύνη ἔπρεπε νὰ ἐκπληρωθῇ, ἐπειδὴ οὐδὲν εἶχεν ἀκουσθῇ περὶ τοῦ ξένου ἐκείνου. Τὴν ἐπομένην ἡμέραν ὁ Ἀνδρέας ἐπρόκειτο νὰ ἀποκεφαλισθῇ. Ἐν τῷ μεταξὺ ὅμως τούτῳ ἡ δικαστικὴ ἀρχὴ ἐκλήθη νὰ δεχθῇ τὴν ἐξομολόγησιν θνήσκοντός τινος ἀνθρώπου. Ὁ ἐτοιμοθάνατος οὗτος ἦτο ὁ Βὰν Πίττε, ὁ ἀντιζήλος τοῦ καταδικασθέντος Ἀνδρέου, ὅστις ἐπιθυμῶν νὰ συμφιλιωθῇ μετὰ τοῦ Θεοῦ πρὶν ἀποθάνῃ, ὠμολόγησεν ὅτι αὐτὸς ἦτο καὶ ὅχι ὁ Χάλτσμαν ὁ φονεὺς τῆς γραῖας. Οἱ δικασταὶ ἀμέσως ἐκήρυξαν τὸν Χάλτσμαν ἀθῶον καὶ ἀθροοὶ ἔσπευσαν νὰ ἀνοίξωσι τὰς θύρας τῆς φυλακῆς του καὶ νὰ τὸν συγχαρῶσι διὰ τὴν θαυμαστὴν του σωτηρίαν.

Τοῦ ἀριστουργήματος τούτου τῆς γλυπτικῆς μετὰ τινὰ ἔτη Λουδοβίκος Φίλιππος ὁ βασιλεὺς τῆς Γαλλίας ἔλαβεν ἐκμαγεῖον ἐκ γύψου καὶ ἔθεσεν εἰς τὰς αἰθούσας τοῦ Λουδέρου πρὸς ὄφελος τοῦ κοινοῦ.

— «Ἐὰν μετεχειρίσθῃς ὕδρεις τινὰς, τὰς λαμβάνω ὅπως, Ἀννα,» εἶπεν ὁ κ. Β. εἰς τὴν σύζυγόν του μετὰ σοβαρότητος. «Ὡς φαίνεται, τὰς χρειάζεσαι διὰ νὰ τὰς μεταχειρίσθῃς πάλιν,» ἀπήντησεν ἡ κ. Β!

— Διδάσκαλός τις ἐκθειάζων τὰ πλεονεκτήματα τῆς γυμναστικῆς ἔλεγεν, «Οὐδὲν ἄλλο εἶναι καλλίτερον αὐτῆς διὰ τὴν ὑγίαν, αὐξάνει τὴν δύναμιν τοῦ ἀνθρώπου, ἐπεκτείνει τὰς ἡμέρας του, καὶ...» Ἀλλὰ, τὸν διέκοψε μαθητὴς τις, οἱ πατέρες μας δὲν μετεχειρίζοντο τὴν γυμναστικὴν, καὶ ὅμως...» Ἀληθῶς, δὲν τὴν μετεχειρίζοντο,» ἐπρόλαβεν εἰπὼν ὁ διδάσκαλος, ἀλλὰ, κύτταξέ καὶ τὰ γὰλῃα τους. «Ὅλοι ἀπέθανον! Οὐδεὶς ἔμεινε!»

ΓΕΟΓΡΑΦΙΚΑΙ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ.

1. Ποιοὶ ἐσώθησαν διὰ τῆς ἀλείψεως αἵματος ἐπὶ τοῦ παρσάτου τῶν οἰκτιῶν των;
2. Τί εἶπεν ὁ Ἰωβ περὶ τοῦ Ἀδάμ;
3. Ποία ἦτο ἡ προσευχὴ τοῦ Ἰαβὴ, ἐνὸς τῶν ἀπογόνων τοῦ Ἰούδα, τοῦ υἱοῦ τοῦ Ἰακώβ;